Πέμπτη, 16 Δεκεμβρίου 2021

P9_TA(2021)0511

Καταναγκαστική εργασία στο εργοστάσιο της Linglong και περιβαλλοντικές διαμαρτυρίες στη Σερβία

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με την καταναγκαστική εργασία στο εργοστάσιο της Linglong και τις περιβαλλοντικές διαμαρτυρίες στη Σερβία (2021/3020(RSP))

(2022/C 251/13)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την Σερβία,

— έχοντας υπόψη τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΣΣΣ) μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους αφενός και της Δημοκρατίας της Σερβίας αφετέρου ([1]), που ετέθη σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2013,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής του 2021 για τη Σερβία, της 19ης Οκτωβρίου 2021 (SWD(2021)0288),

— έχοντας υπόψη τις συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας,

— έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ),

— έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του 1948,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 144 παράγραφος 5 και το άρθρο 132 παράγραφος 4 του Κανονισμού του,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία πρέπει να κρίνεται, όπως και κάθε χώρα που φιλοδοξεί να καταστεί κράτος μέλος της ΕΕ, βάσει των επιδόσεών της όσον αφορά την εκπλήρωση, την εφαρμογή και τη συμμόρφωση με τα κριτήρια και τις κοινές αξίες που απαιτούνται για την προσχώρηση·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου είναι θεμελιώδεις αξίες στις οποίες βασίζεται η ΕΕ και βρίσκονται στο επίκεντρο της διαδικασίας διεύρυνσης, σταθεροποίησης και σύνδεσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται βιώσιμες μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των σημαντικών προκλήσεων που εξακολουθούν να υφίστανται σε αυτούς τους τομείς·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία πρέπει να αναπτύξει ένα μη αναστρέψιμο ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά την τήρηση, την προάσπιση και την υπεράσπιση των αξιών του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελευθερία της έκφρασης και η ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης παραμένουν σοβαρές ανησυχίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σερβία αυξάνει τον αριθμό των συμβάσεων που έχει συνάψει με μεγάλους Κινέζους βιομηχάνους και χορηγεί στην Κίνα όλο και περισσότερα νομικά προνόμια, ακόμη και όταν αυτά αντιβαίνουν στο δίκαιο της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία μεταξύ Βελιγραδίου και Πεκίνου για την απασχόληση αλλοδαπών επιτρέπει την εφαρμογή του κινεζικού εργατικού δικαίου στη Σερβία· λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Μάρτιο του 2021, υπήρξαν δημοσιεύματα στον Τύπο σχετικά με την κακομεταχείριση υπαλλήλων της κινεζικής εταιρείας Zijin Mining, η οποία ανέλαβε ένα ορυχείο χαλκού στην ανατολική Σερβία το 2018, σχετικά με τη στέρηση του διαβατήριου τους και σχετικά με τη στέγασή τους υπό επισφαλείς συνθήκες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν διατυπωθεί σοβαρές καταγγελίες κατά της κινεζικής εταιρείας παραγωγής ελαστικών Linglong Tire στην πόλη Zrenjanin, στη βόρεια Σερβία, σχετικά με τις συνθήκες εργασίας 500 εργαζομένων από το Βιετνάμ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι καταγγελίες αυτές αφορούν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εμπορία ανθρώπων και συνθήκες που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία και ζωές· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα διαβατήρια των εργαζομένων κατασχέθηκαν· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συμβάσεις των εργαζομένων στο εργοστάσιο Linglong Tire περιλαμβάνουν παρατυπίες που δείχνουν ότι έχει πραγματοποιηθεί εργασιακή εκμετάλλευση σε σχέση με τους μισθούς, τις άδειες και τις ώρες εργασίας, σε αντίθεση με τους ισχύοντες κανονισμούς του εργατικού δικαίου της Σερβίας·

([1]) ΕΕ L 278 της 18.10.2013, σ. 16.

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόσφατα αναφέρθηκαν εκτεταμένες περιβαλλοντικές διαμαρτυρίες σε ολόκληρη τη Σερβία στο πλαίσιο της εσπευσμένης έγκρισης δύο νόμων, του νόμου για τα δημοψηφίσματα και τη λαϊκή πρωτοβουλία και του νόμου για την απαλλοτρίωση γης· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τελευταίος νόμος θεωρείται ότι ανοίγει χώρο για αμφιλεγόμενα σχέδια ξένων επενδύσεων, όπως το ορυχείο Rio Tinto, με σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολίτες της Σερβίας άσκησαν το θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμά τους στην ειρηνική συνάθροιση· λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με σοβαρούς ισχυρισμούς οι αστυνομικές δυνάμεις παραβίασαν την υποχρέωσή τους να προστατεύουν τη ζωή, τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών, καθώς και το κράτος δικαίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αστυνομία χρησιμοποίησε υπερβολική βία και συνέλαβε πολλούς διαδηλωτές· λαμβάνοντας υπόψη ότι διαδηλωτές δέχθηκαν επιθέσεις από άγνωστες ένοπλες ομάδες, χούλιγκαν και μπουλντόζες·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σερβική κυβέρνηση αποφάσισε να αποσύρει τον νόμο για την απαλλοτρίωση γης από την κοινοβουλευτική διαδικασία, αφού ο πρόεδρος τον επέστρεψε για επανεξέταση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση θα αναλύσει τον νόμο και θα εισάγει αλλαγές μετά από ευρεία δημόσια συζήτηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 10 Δεκεμβρίου 2021, η εθνοσυνέλευση ενέκρινε τροπολογίες του νόμου για τα δημοψηφίσματα και τη λαϊκή πρωτοβουλία σχετικά με την πιστοποίηση των υπογραφών και την κατάργηση του τέλους για την επαλήθευση των υπογραφών·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τόσο το εργοστάσιο Linglong Tire όσο και οι περιβαλλοντικές διαμαρτυρίες περιλαμβάνουν καταγγελίες για εκφοβισμό και σωματικές επιθέσεις κατά εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης, ακτιβιστών, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ)·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ομάδα 4 στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τη Σερβία άνοιξε στις 14 Δεκεμβρίου 2021 σε διακυβερνητική διάσκεψη·

1. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την εικαζόμενη καταναγκαστική εργασία, την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εμπορία ανθρώπων όσο αφορά περίπου 500 Βιετναμέζους στο εργοτάξιο του κινεζικού εργοστασίου Linglong Tire στη Σερβία·

2. παροτρύνει τις σερβικές αρχές να διερευνήσουν προσεκτικά την υπόθεση και να διασφαλίσουν τον σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο εργοστάσιο, ιδίως των εργασιακών δικαιωμάτων, να παράσχουν στην ΕΕ τα συμπεράσματα των ερευνών και να υποχρεώσουν τους δράστες να λογοδοτήσουν· καλεί τις σερβικές αρχές να επιτρέψουν την ελεύθερη, ουσιαστική και απρόσκοπτη πρόσβαση στο εργοστάσιο Linglong Tire στην πόλη Zrenjanin και στις εγκαταστάσεις στέγασης των Βιετναμέζων εργαζομένων για ΜΚΟ, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, αξιωματούχους της ΕΕ και αξιωματούχους άλλων διεθνών οργανισμών· παροτρύνει την αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Δημοκρατία της Σερβίας να παρακολουθεί στενά αυτές τις διαδικασίες και την τύχη των 500 Βιετναμέζων εργαζομένων·

3. καλεί τη Σερβία να βελτιώσει την ευθυγράμμιση με το εργατικό δίκαιο της ΕΕ, να εγκρίνει νέα νομοθεσία σχετικά με το δικαίωμα στην απεργία, να καταπολεμήσει την αδήλωτη εργασία και να τροποποιήσει τη νομοθεσία για την εποπτεία μέσω επιθεωρήσεων ώστε να συνάδει με τις σχετικές συμβάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, τις οποίες έχει επικυρώσει·

4. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τα σοβαρά προβλήματα όσο αφορά τη διαφθορά και το κράτος δικαίου στον τομέα του περιβάλλοντος, για τη γενική έλλειψη διαφάνειας και για τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων των έργων υποδομής, μεταξύ άλλων από κινεζικές επενδύσεις και δάνεια, καθώς και από πολυεθνικές εταιρείες όπως η Rio Tinto· σημειώνει, στο πλαίσιο αυτό, το άνοιγμα της ομάδας 4 «Πράσινη ατζέντα και βιώσιμη συνδεσιμότητα» στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης στην ΕΕ· καλεί την ΕΕ και τις σερβικές αρχές να δώσουν συνέχεια στις θεμιτές ανησυχίες που εκφράστηκαν κατά τις περιβαλλοντικές διαμαρτυρίες και να αντιμετωπίσουν επειγόντως τα προβλήματα αυτά κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων·

5. εκφράζει την ανησυχία του για την αυξανόμενη επιρροή της Κίνας στη Σερβία και σε όλα τα Δυτικά Βαλκάνια· καλεί τη Σερβία να ενισχύσει τα νομικά πρότυπα συμμόρφωσης όσον αφορά τις κινεζικές επιχειρηματικές δραστηριότητες· τονίζει ότι η σερβική εργατική και περιβαλλοντική νομοθεσία θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται στις κινεζικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη χώρα·

6. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για την αυξανόμενη βία εξτρεμιστικών ομάδων και ομάδων χούλιγκαν κατά ειρηνικών περιβαλλοντικών διαδηλώσεων· εκφράζει τη λύπη του για το μέγεθος της βίας που χρησιμοποίησε η αστυνομία κατά των διαδηλωτών· καταδικάζει τη βίαιη συμπεριφορά των χούλιγκαν έναντι ειρηνικών διαδηλωτών· καταδικάζει απερίφραστα κάθε παραβίαση του θεμελιώδους δικαιώματος του συνέρχεσθαι ειρηνικώς· τονίζει ότι η ελευθερία του συνέρχεσθαι αποτελεί ανθρώπινο δικαίωμα· παροτρύνει τις σερβικές αρχές να διερευνήσουν δεόντως τις πρόσφατες περιπτώσεις μαζικών διαμαρτυριών κατά τη διάρκεια των οποίων η αστυνομία φέρεται να υπερέβη την εξουσία της ή να μην προστάτεψε τους διαδηλωτές από τη βία και το ανθρώπινο δικαίωμά τους όσο αφορά το συνέρχεσθαι ειρηνικώς· καλεί τις σερβικές αρχές να καταδικάσουν δημοσίως τις ενέργειες αυτών των χούλιγκαν κατά των διαδηλωτών·

Πέμπτη, 16 Δεκεμβρίου 2021

7. καταδικάζει επίσης, στο πλαίσιο αυτό, τον ρόλο ομάδων χούλιγκαν στην προστασία του τοίχου με τα γκράφιτι υπέρ του καταδικασθέντος εγκληματία πολέμου Ratko Mladić στο Βελιγράδι, καθώς και τα αντίστοιχα περιστατικά που έχουν φέρει στο φως τους στενούς δεσμούς μεταξύ των χούλιγκαν και της αστυνομίας· εκφράζει την ανησυχία του για την προφανή απροθυμία των αρχών να μεριμνήσουν για το οριστικό σβήσιμο των γκράφιτι, που έρχεται σε αντίθεση τόσο με τις επιθυμίες των ενοίκων όσο και με τις επίσημες αποφάσεις του δήμου·

8. εκφράζει την ανησυχία του για τον περιορισμένο χρόνο και χώρο που διατίθεται για ανοικτή συζήτηση σχετικά με τον νόμο για τα δημοψηφίσματα και τη λαϊκή πρωτοβουλία, καθώς και σχετικά με τις τροποποιήσεις του νόμου για την απαλλοτρίωση γης· σημειώνει την απόφαση ανάκλησης και επανεξέτασης του νόμου για την απαλλοτρίωση γης και τις εγκριθείσες τροπολογίες του νόμου για τα δημοψηφίσματα και τη λαϊκή πρωτοβουλία·

9. εκφράζει τη λύπη του για τις μακροπρόθεσμες τάσεις μεροληψίας στα μέσα ενημέρωσης και για τη δυσδιάκριτη διαχωριστική γραμμή μεταξύ των δραστηριοτήτων των κρατικών αξιωματούχων, της αστυνομίας και των πολιτικών κομμάτων· εκφράζει τη λύπη του για την επιδείνωση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και την αύξηση της χρήσης προσβλητικής γλώσσας, εκφοβισμού και ακόμη και ρητορικής μίσους, με αποδέκτες μεταξύ άλλων μέλη της κοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης, ανεξάρτητους διανοούμενους, ΜΚΟ, δημοσιογράφους και ευυπόληπτους πολίτες, στην οποία προβαίνουν, μεταξύ άλλων, μέλη των κυβερνώντων κομμάτων, των οποίων η ευθύνη για σεβασμό όλων των εκπροσώπων των μέσων ενημέρωσης έχει τεράστια σημασία· παροτρύνει τις σερβικές αρχές να λάβουν άμεσα μέτρα για να εγγυηθούν την ελευθερία της έκφρασης και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης και να διασφαλίσουν τις κατάλληλες έρευνες αυτών των υποθέσεων·

10. σημειώνει με ανησυχία ότι το έργο των ΟΚΠ και των ΜΚΟ πραγματοποιείται σε ένα περιβάλλον που δεν επιδέχεται κριτική· εκφράζει τη λύπη του για τις πρόσφατες επιθέσεις κατά της ηγέτιδας της Ενωμένης Αντιπολίτευσης της Σερβίας, Marinika Tepić, με βάση την εθνική της καταγωγή, οι οποίες έλαβαν χώρα σε ένα υποστηριζόμενο από την κυβέρνηση τηλεοπτικό κανάλι· καλεί τις σερβικές αρχές να αντιμετωπίσουν τη μείωση του χώρου που διαθέτουν η κοινωνία των πολιτών και τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης και να διασφαλίσουν ότι θα μπορούν να λειτουργούν χωρίς κανέναν περιορισμό, συμπεριλαμβανομένου του εκφοβισμού ή της ποινικοποίησης των εν λόγω οργανώσεων· παροτρύνει τις αρχές να προωθήσουν το συντομότερο δυνατό ένα περιβάλλον που θα ευνοεί το έργο όλων των ΟΚΠ·

11. ζητεί από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης να ενισχύσουν την επιτόπια υποστήριξη και συνεργασία τους με την κοινωνία των πολιτών, τις ΜΚΟ και τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης· επαναλαμβάνει τη στήριξή του για το έργο δημοκρατικών ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων ως προς την ενδυνάμωση των δημοκρατικών διαδικασιών της Σερβίας και τη δημιουργία μιας νέας γενιάς πολιτικών ηγετών·

12. καλεί την κυβέρνηση της Σερβίας να επικεντρωθεί σε αποτελεσματικές, επαληθεύσιμες και θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και των ελλείψεων στους τομείς του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, της καταπολέμησης της διαφθοράς και της λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών και της δημόσιας διοίκησης·

13. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η ένταξη στην ΕΕ εξακολουθεί να αποτελεί στρατηγικό στόχο της Σερβίας και ότι συγκαταλέγεται στις προτεραιότητες της κυβέρνησης· ενθαρρύνει τις σερβικές αρχές να κοινοποιήσουν με πιο ενεργό και ξεκάθαρο τρόπο την προσήλωσή τους στις αξίες της ΕΕ στο πλαίσιο του δημόσιου διαλόγου και αναμένει σαφή και ξεκάθαρη δέσμευση εκ μέρους της Σερβίας, τόσο με λόγια όσο και με πράξεις, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της όσον αφορά τη διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ με ορατό και επαληθεύσιμο τρόπο·

14. αναμένει ότι η έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ομάδα 4 σχετικά με την πράσινη ατζέντα και τη βιώσιμη συνδεσιμότητα (κεφάλαια 14, 15, 21 και 27) θα ολοκληρωθεί με μια ανανεωμένη προσπάθεια για την πλήρη εφαρμογή των προτύπων της ΕΕ·

15. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, την Επιτροπή, τον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και στον Πρόεδρο, την Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο της Σερβίας.